

L a n d s k a p s n ä m n d e n s f r a m -
 ställning till Ålands landsting med förslag
 till arbetsordning för landstinget.

sedan Ålands landsting uti skrivelse för den 9 december 1922 åt Landskapsnämnden uppdragit att uppgöra förslag till arbetsordning för Landstinget, har Landskapsnämnden med hänsikt därtill, att Landstinget antagit en landstingsordning, som i huvudsak överensstämmer med republikens riksdagsordning, för sin del funnit det ändamålsenligt, att till grund för förslaget till arbetsordning lägga den, som kommer till användning i Finlands riksdag, därvid dock självfallet tillbörlig hänsikt tagits till sådana omständigheter, som dels kunna betinga en förenkling uti ordningen för ärendens^a handläggning, dels även erfordra av Landstingets *organisation* påkallade ändringar eller uteslutningar.

Landskapsnämnden får förty föreslå att Landstinget ville antaga nedanstående förslag till

A r b e t s o r d n i n g f ö r Å l a n d s l a n d s t i n g

Konstituerande åtgärder.

§ 1.

Då landstinget första gången sammanträder till plenum, intager den landstingsmedlem, som är till åren äldst, talmannens plats och föranstaltar upprop med biträde av den, som han utsett att föra protokollet.

Landstingsmännen intaga härefter ^{plats} enligt bokstavsordning, vilken skall iakttagas intill dess landstinget annorlunda besluter.

§ 2.

Härefter sker val av talman och vicetalmän med slutna sedlar och sålunda, att, om ingen vid första omröstningen erhållit flertalet av de avgivna rösterna, ny omröstning skall verkställas. Har ej heller vid andra omröstningen någon erhållit sådan ovillkorlig röstövertikt, skall en tredje omröstning äga rum och den förklaras vald, som därvid fått de flesta rösterna. Bliva vid tredje omröstningen rösttalen lika, avgöra lottning.

Om utgången av valet bör i skrivelse till landshövdingen och landshövdingens skapsnämnden anmälas.

Talmannen och vicetalmännen bilda landstingets presidium.

§ 3.

Vid landstingets andra plenum tillsätter landstinget en kansli-kommission, till vilken höra talmannen, vicetalmännen och tvenne landstingsmän, vilka utses på sätt som gäller för val av ledamöter till landstingets utskott.

Kanslikommissionen åligger att besätta kanslitjänsterna samt bibliotekariebefattningen, ävensom antaga nödigt antal betjante; att övervaka landstingets tjänstemäns verksamhet och med avseende därpå till landstinget avgiva nödiga förslag; att uppgöra lista över landstingsmännen tillkommande arvoden; ävensom att avgiva yttrande angående

ordnandet av landstingsmännens platser i plenisalen.

I denna paragraf omförmälda tjänstemän tillsätts enligt kansli -
kommissionens prövning för viss tid, ej längre än för valperioden,
eller ock med rätt till uppsägning.

§ 4.

Sekreterarbefattningen anslår talmannen ledig att ansökas. Sekreteraren tillsätts vid landstingets plenum, sedan kanslikommissionen avgivit utlåtande om sökandena.

Sekreterarens mandat fortgår intill början av nästföljande landstingssession.

Sekreteraren bestrider under tiden mellan landstingen sekreterarbefattningen i expeditiionsutskottet, ombesörjer förekommande kansli- och tryckningsarbeten samt övervakar kanslipersonalens verksamhet.

O m e l e k t o r e r o c h u t s k o t t .

§ 5.

Valet av ledamöter till landstingets utskott verkställs med slutna sedlar.

§ 6.

Den, som förut blivit vald till ledamot i tvenne utskott, vare berättigad att avsäga sig ledamotskap i ytterligare utskott med undantag av stora utskottet. Å landstinget ankommer att pröva, huruvida utskottsledamot må på grund av annat uppgivet hinder från dylikt uppdrag befrias.

§ 7.

Varje utskott väljer vid sitt första sammanträde ordförande och viceordförande. Val i utskotten verkställas med slutna sedlar, där-
est utskottets samtliga ledamöter icke enas om annat valsätt. Eljest
må omröstning ske öppen genom namnupprop eller på annat vis, såsom
utskottet för gott finner. Vid lika rösttal avgör ordförandens röst.

Om utgången av ordförande- och viceordförandevalen bör till lands-
tingets plenum inberättas.

§ 8.

Utskott kan giva tillkallade experter rätt att deltaga i överläg-
ningarna angående visst ärende, men icke i besluten.

§ 9.

Har utskottsledamot utan förfall, som av utskottet godkännes, el-
ler utan särskilt tillstånd tre gånger avhållit sig från utskottets
sammanträden, skall sådant anmälas hos landstinget, som med anledning
därav vidtager den åtgärd, vilken av omständigheterna påkallas.

§ 10.

Bestämmer landstinget att något ärende skall i dess helhet eller
delvis behandlas av tvenne utskott, skola utskotten, där de önska ge-
mensamt yttrande i ärendet avgiva, för sådant ändamål sammanträda till
gemensamma överläggningar eller ock uppdraga utlåtandets avfattande
åt särskilda av utskottet valda delegerade.

Betänkande i ärende, som av utskott behandlas, skall kortfattat uppsättas. Betänkandet bör avslutas med klämmor, innehållande utskottets förslag.

Vid stora utskottets sammanträden förjes dessutom kortfattat protokoll, upptagande i utskottet gjorda förslag, omröstningspropositioner och utskottets beslut.

§ 12.

Utskottsbetänkanden justeras antingen av utskottet i dess helhet eller av justeringsmän, som utskottet därtill utsett.

Expeditioner från utskott underskrivas å utskottets vägnar av ordföranden.

O m t a l m a n s k o n f e r e n s e n .

§ 13.

Å talmanskonferensen, som består av talmannen och vicetalmännen samt ordföranden i de av landstinget tillsatta utskotten, ankommer att väcka förslag om tillsättande av särskilda utskott utöver de fyra ordinarie utskotten; föreslå ändringar i landstingets arbetsordning; avgiva utlåtande rörande sådan ändring däri, vartill landstingsman tagit initiativ samt i övrigt göra de framställningar, vilka med avseende å landstingets arbetsordning och arbetsplan befinnas nödiga.

Å talmanskonferensen ankommer jämväl att föreslå beloppet av det arvode, som jämlikt § 10 i landstingsordningen tillkommer landstingsmän

§ 14.

Förslag till den i 41 § uti landstingsordningen stadgade arbetsplan åligger talmanskonferensen till landstinget avgiva för den närmast följande tiden. Arbetsplanen utdelas mångfaldigad åt landstingets medlemmar.

Anser talmanskonferensen i följd av senare inträffade omständigheter tillägg eller ändringar till arbetsplanen, ^{möjliga} göra därom hos landstinget förslag.

O m p l e n a .

§ 15.

Kallelse till landstingets plenum skall anslås i förrummet till landstingets sessionssal sist klockan 6 på aftonen före den för plenum kungjorda dagen eller ock delgivas landstingsmännen under nästföljande plenum. I kallelsen bör, såvitt möjligt, upptagas de ärenden, som därvid skola behandlas.

§ 16.

Kortfattat sammandrag av dagordningen eller föredragningslistan skall före plenum anslås å lämpliga ställen och i kansliet hållas tillgängligt för landstingets medlemmar.

§ 17.

Motioner och petitioner till landstinget eller förslag till dylika avsedda att föreläggas riksdagen, skola skriftligen avfattade överlämnas till sekreteraren senast å tredje dagen efter landstingets

öppnande.

Önskar landstingsman, att annat ärende vid plenum upptages, skall han hos talmannen i god tid därom göra skriftlig framställning, vari saken och yrkandet i korthet nämnas.

Endast i undantagsfall vare tillåtet att upptaga ärende utan att därom gjorts anmälan på sätt ovan nämnts.

§ 18.

Anser talmannen något ärende av den beskaffenhet, att detsamma icke må vid offentligt sammanträde handläggas, eller hava tio landstingsmän anhållit att något ärende skall behandlas vid icke offentligt sammanträde, låte talmannen utrymma åhörarplatserna samt framställa till landstingets avgörande, huruvida ärendet skall vid offentligt sammanträde behandlas eller ej.

Dagordningen för ett sådant icke offentligt sammanträde må icke genom anslag eller på annat sätt kungöras.

§ 19.

Plenum vidtager med namnupprop.

Landstingsman, som icke infinner sig till plenum senast 15 minuter efter uppropet, antecknas i protokollet såsom frånvarande.

§ 20.

Medan annan talar, må landstingsman begära ordet endast skriftligen sålunda, att han lämnar eller sänder sin namnsedel till sekreteraren.

Lämpliga sedlar för namnteckning skola för landstingsmännen hållas till hands.

Efter varje andragande skall sekreteraren meddela, vilka under föregående andragande skriftligen anhållit om ordet.

Anhåller landshövdingen eller av honom förordnad tjänsteman vid landshövdingeämbetet eller lantrådet eller ledamot av landskapsnämnden under pågående plenum om ordet, skall sådant tilldelas dem med företrädesrätt framom övriga talare.

§ 21.

En var, som erhållit ordet, skall tala stående från sin plats.

§ 22.

Varje talare bör noga hålla sig till sak, som behandlas. Avviker han därifrån, skall talmannen uppmana honom att hålla sig till saken.

§ 23.

Larmande yttringar av bifall eller ogillande må vid landstingets plenum icke tillåtas.

§ 24.

Begäres under pågående överläggning ärendets bordläggning, eller väckes förslag, vars godkännande skulle avbryta den sakliga behandlingen av ärendet, bör frågan därom avgöras, innan överläggningen må fortsättas.

§ 25.

Talare, som framställer nytt förslag, vilket han önskar underkastat

omröstning, bör, därest talmannen prövar sådant nödigt, överlämna förslagets kläm, skriftligen avfattad, genom sekreteraren till talmannen.

Om förslag, som ej understötts, må ej omröstning ske.

§ 26.

Plenum må ej fortgå efter klockan 11 på aftonen, såvida icke talmannen anser särskild anledning därtill föreligga eller landstinget så besluter.

§ 27.

Då omröstning med slutna sedlar eller val verkställes, skola två landstingsmän, vilka talmannen därom anmodar, taga plats vid talmannens bord och biträda honom vid röstsedlarnas öppnande och granskning. Då upprop sker, bör varje landstingsman avgiva sin röstsedel i den ordning som hans namn uppropats. I annan ordning må röstsedlar ej avlämnas.

§ 28.

Kortfattat protokollsutdrag, skall så snart ske kan lämnas åt de i 42 § 1 landstingsordningen omnämnda landstingsmännen att justera.

S ä r s k i l d a s t a d g a n d e n .

§ 29.

Från landstinget utgående skrivelser samt landstingsbeslut justeras av det i § 28 av landstingsordningen omnämnda justerings- och expeditionsutskottet, där landstinget ej i särskilt fall utövar sin justering rätt.

Å utskottet ankommer jämväl att efter landstingets avslutning ut-
anordna kostnaderna för landstingshandlingarnas eventuella befordrande
till tryckning och övriga av landstinget föranledda kostnader.

Expeditions- och justeringsutskotten skola fortsätta med sin verk-
samhet till dess de av landstinget dem anförtrodda uppdrag slutförts.

§ 30.

Landstingsman, som för enskilda uppdrag undfått ledighet från land-
tingsgöromål, tillkommer icke arvode under den tid ledigheten varar, så
vida denna överstiger tre dagar.

Landstingsman, som på grund av sjukdom eller annat laga förfall för-
hindras deltaga uti landstingsarbete, må under tiden för förfallet icke
uteslutas från rätt till arvode.

§ 31.

Böter, som landstinget enligt § 11 i landstingsordningen, kan ådöma
utebliven landstingsman, skola förvaras såsom talmannen föreskriver
samt användas på sätt landstinget besluter.

§ 32.

De, vilka åhöra landstingets överläggningar, böra noga ställa sig
till efterrättelse gällande stadganden för ordningens vidmakthållande
och föreskrifter, vilka kunna varda av landstinget påbjudna. Sådana
föreskrifter böra vara å lämpliga ställen anslagna.

Uppstår oordning, äge talmannen förordna, att åhörarplatserna ska
utrymmas.

§ 33.

Denna arbetsordning tjäna till efterlevnad, intill dess landstinget besluter ändring i eller tillägg till densamma. Sådant beslut lände genast till efterrättelse.

Önskar landstingsman taga initiativ till ändring av arbetsordningen
göra därom till landstinget skriftlig framställning, vilken skall, så-
framt densamma icke av landstinget förkastas, till talmanskonferensen
överlämnas för avgivande av utlåtande.

Mariehamn, den 9 januari 1923.

På Landskapsnämndens vägnar:

Sam Jones

Leonard Nordling